

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli și de către avocatul Popa Ion în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui,

Barcari Mihail

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 16.06.2020 – 17.03.2020;

Instanța de apel: 13.05.2021 – 28.09.2021;

Instanța de recurs: 08.12.2021 – 21.03.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 17 martie 2021, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Barcari Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e) și f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă penală sub formă de închisoare pe termen de 3 (trei) ani și 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei în centrul de detenție pentru minori și tineri.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Crîstea Olga s-a admis parțial, fiind dispusă încasarea din contul reprezentanților inculpatului, Barcari Natalia și Barcari Serghei în beneficiul lui Crîstea Olga a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în sumă de 8.100 (opt mii o sută) lei.

Cheltuielile judiciare au fost trecute în contul statului.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată în sensul enunțat, instanța de fond a constatat că Barcari Mihail, la 15 februarie 2020, aproximativ la ora 03:00,

urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, în scopul realizării intenției sale criminale, după un plan bine chibzuit, a pătruns ilegal, prin deteriorarea geamului, în locuința amplasată în mun. Chișinău, or. xxxxxxxx, str. xxxxxxxx xx, unde din motiv de cupiditate, a atacat-o pe Crîstea Olga aplicându-i o lovitură cu o bătă de lemn în regiunea craniului, după care amenințând-o cu moartea, creându-i un pericol real pentru viața și sănătatea acesteia, a sustras o geantă în care se aflau mijloace bănești în sumă de 10.300 lei, o pereche de ochelari, buletinul de identitate, permisul de conducere, carduri bancare, cauzând-i astfel părții vătămate Crîstea Olga daune în proporții considerabile și vătămarea ușoară a integrității corporale exprimate conform raportului de expertiză judiciară nr. 202002P0497 din 15 februarie 2020 prin plagă contuză în regiunea frontală a capului care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată.

În rezultatul analizei probelor din punct de vedere al coroborării lor, instanța a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului Barcari Mihail, au fost corect încadrate în prevederile art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, apeluri au declarat procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Șapovalov Lilia, avocatul Popa Ion și avocatul Sanduleac Victor, ambii în numele inculpatului.

3.1 Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Șapovalov Lilia, prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței, în partea ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare și rejudecarea cauzei penale în această parte conform ordinii stabilite pentru prima instanță cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care, să dispună încasarea de la Barcari Natalia și Barcari Serghei, părinții condamnatului minor Barcari Mihail, în contul statului, a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară, în sumă totală de 13.071 lei, 4 bani.

În motivarea apelului declarat a indicat că la emiterea sentinței instanța de judecată neîntemeiat a dispus trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului. În cadrul examinării acestei cauze penale nu au fost stabilite careva motive care ar concluziona că nu este rațional de a încasa cheltuielile judiciare de la condamnat.

Menționează că în conformitate cu art. 229 alin. (7) Cod de procedură

penală, în cazul condamnaților minori, pot fi obligați la achitarea cheltuielilor judiciare părinții sau tutorii minorului condamnat dacă se constată că ei au avut neajunsuri serioase la îndeplinirea obligațiilor lor față de minor, fapt constatat de instanța de judecată din explicațiile reprezentantului DPPDC Botanica, Lilia Lozovan.

Legea procesual-penală stabilește cazuri concrete când condamnatul poate fi eliberat de plata cheltuielilor judiciare, însă instanța de judecată nu a luat în considerație prevederile legale și absolut neîntemeiat s-a expus asupra sorții cheltuielilor judiciare. Iar dispunerea suportării cheltuielilor judiciare din contul statului, trebuie să fie cel puțin motivate prin existența excepțiilor prevăzute de lege și anume, în caz de insolvabilitate sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației material a persoanelor care se află la întreținerea ei.

Instanța de judecată s-a limitat numai la expunerea normelor legale, indicând în final că cheltuielile revendicate sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar, ignorând absolut prevederile art. 227 – 229 Cod de procedură penală. Instanța absolut nu a argumentat din care motive reprezentanții legali a minorului condamnat nu are posibilitate să achite cheltuielile judiciare.

Formarea unei practici greșite când, cheltuielile judiciare se încasează din contul statului, în condiții în care legea procesual-penală prevede, că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat, iar în cazul minorilor de către părinți sau tutori, reprezintă o încălcare gravă a legii. Iar instanța de judecată nu a motivat din care motiv statul și societatea urmează să suporte cheltuielile în urma săvârșirii de către Barcari Mihail a infracțiunii reținute în sarcina sa.

3.2 Avocatul Popa Ion în numele inculpatului, prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței, în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri privind liberarea de pedeapsă a minorului Barcari Mihail, în baza art. 93 Cod penal cu aplicarea măsurii de constrângere cu caracter educativ prevăzute la art. 104 alin. (1) lit. b) Cod penal – încredințarea minorului pentru supraveghere organelor specializate de stat, până la atingerea majoratului cu eliberarea imediată din arest a lui Barcari Mihail.

În *motivarea apelului declarat*, a indicat că, prezenta cauză a fost judecată conform art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul minor recunoscând săvârșirea faptei și demonstrând căința activă, instanța de judecată corect a aplicat art. 70 alin. (3) Cod penal și a stabilit că limita maximă de pedeapsă sub formă de închisoare ce poate fi aplicată minorului în cauză poate fi maxim 3 ani și 4 luni. De asemenea instanța de judecată a stabilit corect incidența art. 23¹ Cod penal, fiind constatată responsabilitatea redusă a minorului Barcari Mihail,

conform Raportului de expertiză judiciară nr. 202036S0030 din 31.03.2020 (vol. 1, f.d. 130-137) și Raportul de expertiză judiciară nr. 202036S0085 din 23.11.2020 (Volumul I, f.d. 223-230) fiind stabilit că: „inculpatul Barcari Mihail prezintă dg: „Retard mental moderat cu instabilitatea emoțional-volitivă”. La momentul săvârșirii infracțiunii, ce i se impută, după cum rezultă din cauza penală și reieșind din analiza fenomenologiei comportamentale din timpul derulării evenimentelor cu conținut infracțional, Barcari Mihail, conform stării psihice a acționat în condiții de discernământ redus, având capacitatea de prevedere și în deosebi, prognozarea a acțiunilor sale limitată, incomplete.

De asemenea, instanța de judecată corect a stabilit în privința inculpatului mai multe circumstanțe atenuante conform art. 76 Cod penal, recunoașterea vinei; căința sinceră; minoratul; responsabilitatea redusă. Totodată instanța de judecată nu a stabilit în privința inculpatului Barcari Mihail careva circumstanțe agravante conform art. 77 Cod penal.

Cu toate acestea instanța de judecată a stabilit pedeapsa maximă de 3 ani și 4 luni fără nici o explicație, lăsând fără eficiență circumstanțele atenuante și normele incidente reținute.

În principal, instanța de judecată a neglijat normele procesuale speciale procedurii de judecare a cauzelor privind minorii și anume art. 485 Cod de procedură penală: (1) La adoptarea sentinței în procesul unui minor, în afară de chestiunile indicate în art. 385, instanța de judecată urmează să examineze posibilitatea liberării de pedeapsă penală a minorului în conformitate cu dispozițiile art. 93 din Codul penal, sau suspendării condiționate a executării pedepsei de către minor conform dispozițiilor art. 90 din Codul Penal”; precum și art. 486 Cod de procedură penală: „În cazul în care instanța constată condițiile prevăzute în art. 93 din Codul penal, ea adoptând o sentință de condamnare, dispune liberarea inculpatului minor de pedeapsa penală și aplică față de el măsuri cu caracter educativ prevăzute în art. 104 din Codul penal”.

Astfel, contrar normelor invocate și desconsiderând prevederile art. 61 și 75 Cod penal, prin sentința atacată instanța a individualizat greșit pedeapsa și a aplicat minorului Barcari Mihail o pedeapsă inechitabilă, care nu corespunde scopului de resocializare a condamnatului minor. Contrar acestor prevederi, instanța de judecată a dispus arestul preventiv privind inculpatul minor Barcari Mihail, acesta fiind deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău din data de 02.03.2021 și până în prezent, perioadă în care s-a îmbolnăvit în condițiile detenției.

3.3 Avocatul Sanduleac Victor în numele inculpatului, prin apelul declarat a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea ce privește pedeapsa stabilită, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie liberat de răspundere penală inculpatul Barcari Mihail și aplicare în privința

acestuiia măsuri cu caracter educativ, prevăzute de art. 104 Cod penal.

În *motivarea apelului declarat*, a indicat că, Barcari Mihail atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești vina în comiterea infracțiunilor incriminate a recunoscut-o pe deplin, a solicitat și cauza a fost examinată în procedură simplificată, în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de judecată a ajuns la concluzia că, aplicarea în privința lui Barcari Mihail a unei pedepse sub formă de închisoare este oportună cu executarea pedepsei în Centrul de detenție pentru minori și tineri, ori aplicarea altei pedepse din altă categorie și își va produce efectul, însă nu a ținut cont că executarea pedepsei cu închisoare nu este unica formă de corectare și reeducare a inculpatului, pedeapsă care nu este efectivă și eficientă în condițiile de detenție în Republica Moldova și nu și-ar atinge scopul, nemijlocit nu s-a ținut cont de ele, personalitatea inculpatului, anume că, el a recunoscut din momentul aducerii la cunoștință a bănuielii fapta imputată și vinovăția sa, căința sinceră a acestuia, este minor și infracțiunea a comis-o în timpul minoratului, conform rapoartelor de expertiză judiciară nr. 202036S0085 din 23.11.2020 prezintă diagnoza „retard mintal moderat cu instabilitatea emoțional volitivă, manifestă responsabilitate redusă și cade sub incidența art. 23¹ Cod penal și faptul că nu este rațional de stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare, iar scopul pedepsei poate fi atins, iar corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc și prin aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ prevăzute de art. 104 Cod penal.

4. Prin *decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021* au fost admise din alte motive, inclusiv din oficiu, conform art. 409 Cod de procedură penală, apelul procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Șapovalov Lilia și apelurile avocaților Ion Popa și Sanduleac Victor în numele inculpatului Barcari Mihail, casată parțial, în partea individualizării pedepsei, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 martie 2021 cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care:

Barcari Mihail, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa cu aplicarea art. 70 alin. (3), 79 alin. (1) Cod Penal, 364¹ Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani în Centrul de detenție pentru minori și tineri.

Celelalte dispoziții ale sentinței a fost menținute.

4.1 Instanța de apel urmare a examinării probatoriului administrat și a argumentelor invocate a reținut că instanța de fond, la pronunțarea sentinței, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că, inculpatul a săvârșit anume infracțiunile incriminate, încadrând acțiunile

inculpatului în baza dispozițiilor art. 188 alin. (2) lit. d), e) și f) Cod penal, tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Cauza penală a fost examinată în instanța de fond în ordinea procedurii simplificate pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală or, până la începerea cercetării judecătorești în baza cererii autentice și personale, înaintate de către inculpatul Barcari Mihail fiind asistat de către avocat și reprezentant legal, cu asigurarea dreptului la apărare prin prezența apărătorului, a declarat personal prin înscris autentic că recunoaște vina integral, cunoaște probele acumulate la faza urmăririi penale, nu are careva obiecții asupra probelor, nu solicită prezentarea altor probe și a solicitat examinarea cauzei penale în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod procedură penală.

Instanța de apel a menționat că fiind audiat în ședința instanței de apel inculpatul Barcari Mihail în prezența reprezentantului legal, pedagogului și psihologului a susținut declarațiile date în cadrul primei instanțe sub jurământ, fiind avertizat pentru darea mărturiilor false, conform art. 312 Cod penal.

Barcari Mihail, fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, potrivit prevederilor art. 108 Cod de procedură penală asupra esenței învinuirii înaintate, a declarat că vina sa în comiterea infracțiunii a recunoscut-o, declarând că, era cu Ciumacenco Pavel. El a intrat în casă dar nu știa că are bani, Pavlic a stat afară și el i-a spus că are bani și au dorit să ia țigări. El a comunicat că a mai fost la psihiatrie anul trecut pentru că a venit la școală cu o sticlă de bere și a venit polițistul. Îi pare rău că a lovit-o și a furat geanta unde era buletinul.

Necătând la faptul că inculpatul a recunoscut vina în cele incriminate, culpa acestuia în comiterea infracțiunii incriminate este dovedită și prin probe, administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate de către instanța de fond, verificate prin citire în apel și anume prin:- Procesul-verbal de audiere a părții vătămate Crîstea Olga Ivan din 15 februarie 2020 (Volumul I, f.d. 24);- Procesul-verbal de cercetare la fața locului cu planșa fotografică anexă din 15 februarie 2020 (Volumul I, f.d. 12-16);- Procesul-verbal de cercetare la fața locului cu planșa fotografică anexă, din 15 februarie 2020 (Volumul I, f.d. 17-18);- Raportul de expertiză judiciară nr. 202002P0497 din 15 februarie 2020 (Volumul I, f.d. 31-32);- Procesul-verbal de examinare din 19 februarie 2020 (Volumul I, f.d. 34);- Procesul-verbal de examinare din 20 februarie 2020 (Volumul I, f.d. 47);- Procesul-verbal de ridicare din 15 februarie 2020 (Volumul I, f.d. 47);- Procesul-

verbal de examinare din 19 februarie 2020 (Volumul I, f.d. 34);- Procesul-verbal de ridicare din 10 martie 2020 (Volumul I, f.d. 88, 108);- Raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1112 din 13.03.2020 (Volumul I, f.d. 95-106);- Procesul-verbal de ridicare din 04 aprilie 2020 (Volumul I, f.d. 116);- Procesul-verbal de ridicare din 18 martie 2020 (Volumul I, f.d. 119);- Raportul de expertiză judiciară nr. 202036S0030 din 31.03.2020 (Volumul I, f.d. 130-137);- Corpuri delict: - O geantă confecționată din piele de culoare neagră, în care se afla un stilou, un pieptene din plastic, un parfum, un ruj, trei blistere cu preparate medicamentoase, două creme pentru mâini, două huse pentru ochelari, buletinul de identitate eliberat pe numele lui Crîstea Olga, permis de conducere eliberat pe numele lui Crîstea Olga – la 19.02.2020 restituite părții vătămate Crîstea Olga. - O bâță din lemn, cu lungimea de 106 cm - se află în camera de păstrare a corpurilor delict a IP Botanica, chitanța nr. 474 din 29.04.2020. - 1 bancnotă cu valoarea nominală de 200 lei, numărul 385102 și seria bancnotei G.0171, anul imprimării bancnotei „2015”, 1 bancnotă cu valoarea nominală de 200 lei, numărul 563428 și seria bancnotei G.0088, anul imprimării bancnotei „2015”, 1 bancnotă cu valoarea nominală de 200 lei, numărul 042545 și seria bancnotei G.0144, anul imprimării bancnotei „2015”, 1 bancnotă cu valoarea nominală de 200 lei, numărul 454807 și seria bancnotei G.0109, anul imprimării bancnotei „2015”, 1 bancnotă cu valoarea nominală de 200 lei, numărul 552462 și seria bancnotei G.0077, anul imprimării bancnotei „2015”, 1 bancnotă cu valoarea nominală de 200 lei, numărul 126875 și seria bancnotei G.0113, anul imprimării bancnotei „2015”, 1 bancnotă cu valoarea nominală de 200 lei, numărul 617009 și seria bancnotei G.0118, anul imprimării bancnotei „2015”, 1 bancnotă cu valoarea nominală de 200 lei, numărul 159596 și seria bancnotei G.0150, anul imprimării bancnotei „2015”, 1 bancnotă cu valoarea nominală de 200 lei, numărul 228073 și seria bancnotei G.0129, anul imprimării bancnotei „2015”, 1 bancnotă cu valoarea nominală de 200 lei numărul 641259 și seria bancnotei G.0020, anul imprimării bancnotei „2009”, 1 bancnotă cu valoarea nominală de 200 lei, numărul 435486 și seria bancnotei G.0081, anul imprimării bancnotei „2013” - la 19.02.2020 restituite părții vătămate Crîstea Olga.

Referitor la individualizarea pedepsei penale instanța de apel a notat că instanța de fond nu a respectat prevederile art. 96, art. 385 alin. (1) și art. 394 alin. (1) și alin. (2) Cod procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței care sunt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Instanța de apel a reiterat că în speță, deși aparent au fost îndeplinite unele cerințe ale individualizării și stabilirii pedepsei, totuși instanța de

judecată urma să efectueze o analiză mult mai complexă și minuțioasă a personalității infractorului urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii și numai în măsura în care s-ar fi dovedit că comiterea faptelor infracționale se datorează unui concurs accidental de împrejurări din viața sa și că, pentru îndreptarea lui, nu este necesară executarea efectivă a pedepsei, doar în aceste cazuri este incident aplicarea unei pedepse sub formă de suspendarea condiționată a executării pedepsei.

La soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa penală aplicată inculpatului, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 70, 75 și 79 Cod penal.

Analizând conținutul sentinței, s-a observat că prima instanță, în conținutul sentinței n-a soluționat chestiunea privind aplicarea prevederilor art. 79 alin. (3) Cod penal, sub aspectul că n-a reținut o circumstanță excepțională importantă și evidentă, ce se întrevede în speță - minoratul.

Din lucrările dosarului, a rezultat că inculpatul Barcari Mihail, în timpul comiterii infracțiunilor încriminate, era minor, iar prezența minoratului, prin prisma prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, reprezintă o circumstanță excepțională a cauzei, care trebuie luată în considerație, în mod obligatoriu, la aplicarea pedepsei penale. În atare situație, instanța de apel a constatat că prima instanță a aplicat inculpatului o măsură de pedeapsă incomensurabilă cu persoana inculpatului, motiv pentru care în partea respectivă a sentinței atacate, se impune de a interveni, în sensul aplicării prevederilor art. 70, art. 79 Cod penal, sub aspectul aplicării unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege.

Instanța de apel a menționat că inculpatul Barcari Mihail este născut la data de 20.11.2004, adică la momentul săvârșirii infracțiunii, acesta era minor, și nu a atins vârsta de 18 ani.

Pedeapsa prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod Penal în baza căruia a fost recunoscut vinovat Barcari Mihail stabilește pedeapsa sub formă de închisoare de la 8 la 10 ani, iar conform art. 16 alin. (4) Cod penal se clasifică ca infracțiune gravă.

Instanța de apel a reținut că conform raportului de expertiză judiciară nr. 202036S0085 din 23 noiembrie 2020, inculpatul Barcari Mihail în prezent nu suferă de careva maladie psihică cronică și evolutivă, prezintă dg: „Retard mental moderat cu instabilitatea emoțional-volitivă”. În momentul comiterii infracțiunii, ce i se impută, Barcari Mihail nu suferea de careva maladie psihică cronică și evolutivă, prezenta dg: „Retard mental moderat cu instabilitatea emoțional- volitivă”. La momentul săvârșirii infracțiunii, ce i se impută, după cum rezultă din cauza penală și reieșind din analiza fenomenologiei

comportamentale din timpul derulării evenimentelor cu conținut infracțional, Barcari Mihail, conform stării psihice a acționat în condiții de discernământ redus, având capacitatea de prevedere și în deosebi, prognozarea acțiunilor sale limitată, incompletă, deci Barcari Mihail cade sub incidența art. 23¹ Cod penal - manifestând responsabilitatea redusă. Conform stării psihice în prezent Barcari Mihail are capacitatea de a-și da seama de acțiunile sale și le poate dirija, deci este apt de a acționa cu discernământ”.

În acest context, instanța de apel a reținut că Barcari Mihail, este persoană fizică cu responsabilitate redusă, care la momentul comiterii faptei avea împlinită vârsta de 14 ani, în acest fel fiind subiect al infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, respectiv pasibil de pedeapsa penală.

Astfel, în temeiul art. 70 alin. (3) Cod penal, pedeapsa maximă pentru acest inculpat nu va putea depăși 5 ani închisoare. Acest termen deja este sub limita minimă prevăzută de sancțiune, dar în raport cu prevederea art. 364¹ Cod de procedură penală, limita maximă a pedepsei închisorii urmează a fi calculată din termenul de 5 ani redus cu o treime. Noul termen obținut, de 3 ani și 4 luni, este limita maximă de pedeapsă sub formă de închisoare, care poate fi numită inculpatului minor. La caz, limita minimă s-a reținut având în vedere prevederea art. 70 alin. (2) Cod penal, limita generală de 3 luni închisoare, din care însă nu se mai poate face reducere.

Instanța de fond a indicat drept circumstanțe atenuante ale responsabilității inculpatului, conform art. 76 Cod penal – căința sinceră și recunoașterea vinovăției nefăcând trimitere și la art. 79 Cod penal, i-a aplicat eronat inculpatului minor pedeapsa în baza art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa închisorii pe un termen de 3 (trei) ani și 4 (patru) luni, cu executarea acesteia în Centrul de detenție pentru minori și tineri.

Instanța de apel valorificând criteriile generale și speciale privind individualizarea pedepsei, a considerat necesar a aplica inculpatului Barcari Mihail următoarea pedeapsă și anume: în baza art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, cu aplicarea art. 70, 79 Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală, a-i stabili o pedeapsă de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în Centrul de detenție pentru minori și tineri ținând cont de circumstanța excepțională a cauzei – comiterea infracțiunii în stare de minorat, de circumstanțele atenuante – săvârșirea infracțiunii de către un minor, căința sinceră; circumstanțe agravante nu au fost stabilite, de gravitatea infracțiunii – de faptul că inculpatul minor a comis o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor grave, de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii.

Cu referire la apelul declarat de către acuzatorul de stat privind încasarea de la Barcari Natalia și Barcari Serghei părinții inculpatului Barcari Mihail, în

contul statului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară, instanța de apel a reiterat că, instanța de fond justificat a concluzionat că acestea urmează a fi trecute în contul statului, or, potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de judecată indică că, cheltuielile privind efectuarea constatărilor și expertizelor judiciare în prezenta cauză, nu se includ în categoria cheltuielilor judiciare care urmează a fi achitate de către inculpați.

Totodată, instanța de apel a reiterat că instanța de fond justificat a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Crîstea Olga, fiind dispusă încasarea din contul reprezentanților inculpatului Barcari Natalia și Barcari Serghei în beneficiul lui Crîstea Olga a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în sumă de 8.100 (opt mii o sută) lei. La fel, s-a considerat drept corect soluționată și soarta corpurilor delict.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli și de către avocatul Popa Ion în numele inculpatului.

5.1 Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli, prin recursul ordinar declarat, invocând incidența pct. 6) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28.09.2021, în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar declarat, procurorul invocă următoarele argumente:

- instanța incorect a dat apreciere prevederilor art. 143 și 227 Cod de procedură penală;

- soluția instanței de apel de a menține sentința referitor la neîncasarea cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual penale în vigoare;

- consideră că prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, iar soluția instanțelor judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli este greșită;

5.2 Avocatul Popa Ion în numele inculpatului, prin recursul ordinar declarat, invocând incidența pct. 6) și 10) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri privind liberarea de pedeapsă a minorului Barcari Mihail în baza art. 93 Cod penal, cu aplicarea măsurii de constrângere cu caracter educativ prevăzute la art. 104 alin. (1) din Codul penal. Subsidiar solicită suspendarea condiționată a executării pedepsei de către minor conform dispozițiilor art. 90 Cod penal, cu eliberarea imediată din arest a lui Barcari Mihail.

În motivarea recursului ordinar declarat, apărătorul invocă următoarele argumente:

- instanța a neglijat normele procesuale speciale specifice procedurii de judecare a cauzelor privind minorii și anume art. 485 Cod de procedură penală;

- instanța nu a examinat posibilitatea liberării de pedeapsa penală a minorului conform art. 93 Cod penal și nici posibilitatea suspendării condiționate a executării pedepsei de către minor conform art. 90 Cod penal. În acest fel, nefiind aplicate corespunzător nici prevederile art. 486 Cod de procedură penală, potrivit cărora: „în cazul în care instanța constată condițiile prevăzute în art. 93 Cod penal, ea, adoptând o sentință de condamnare, dispune liberarea inculpatului minor de pedeapsa penală și aplică față de el măsuri cu caracter educativ prevăzute în art. 104 din Codul penal.”;

- instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 75, 76 alin. (1) lit. b), alin. (2), 79 alin. (1) și alin. (2), 89 alin. (1) și alin. (2) lit. a) și d), 90, 93, 104 Cod penal; corespunzător nici prevederilor art. 385, 389 alin. (4) pct. 3), alin. (6), art. 475, 483 alin. (5), 485, 486 Cod de procedură penală; nici prevederilor art. 37 din Ansamblul de reguli minime ale ONU pentru minori (Regulile de la Beijing și Regulile de la Tokyo);

- în procesele penale cu minori, instanța de judecată, conform art. 485 Cod de procedură penală, urmează întâi să examineze posibilitatea liberării de pedeapsă a minorului în conformitate cu prevederile art. 93 Cod penal sau suspendării condiționate a executării pedepsei de către minor conform dispozițiilor art. 90 Cod penal;

- instanța nu a efectuat o analiză complexă a personalității inculpatului minor, nu a ținut cont de comportamentul său în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, nu a ținut cont de faptul că inculpatul a comis fapta fiind minor, pentru prima dată a comis o infracțiune gravă, de faptul că Barcari Mihail suferă de o boală mentală: „retard mental cu instabilitatea emoțională-volitivă și că la momentul săvârșirii infracțiunii a acționat în condiții de discernământ redus”; că inculpatul a recunoscut vina în cele incriminate, s-a căit sincer de cele comise, anterior nu a fost atras la răspundere penală; de circumstanțele atenuante și că nu au fost stabilite circumstanțe agravante;

La 11.03.2022, prin intermediul poștei electronice în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit cererea avocatului Popa Ion în numele inculpatului, înregistrată cu nr. 1051, privind aplicarea amnistiei în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021. Potrivit apărătorului, până la devenirea irevocabilă a hotărârii judecătorești, instanța ordinară este în drept să aplice actul amnistiei față de inculpat și să pronunțe o hotărâre de încetare a procesului penal, în

speță fiind incident art. 2 din Legea privind amnistia, motiv pentru care, în subsidiar și fără a compromite cele invocate prin cererea de recurs, a solicitat încetarea procesului penal în privința inculpatului minor Barcari Mihail.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul avocatului Popa Ion în numele inculpatului Barcari Mihail urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli urmează a fi admis, cu casarea parțială, în partea cheltuielilor judiciare, a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei, în această parte, de aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Din sumarul recursurilor declarate, Colegiul penal lărgit constată că cererea de recurs declarată de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli și cea declarată de către avocatul Popa Ion în numele inculpatului Barcari Mihail se fundamentează pe temeiul prevăzut la **pct. 6)** al art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, suplimentar în recursul ordinar declarat de apărător s-a invocat temeiul prevăzut la **pct. 10)** al art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

6.1 Referitor la recursul ordinar declarat de către avocatul Popa Ion în numele inculpatului Barcari Mihail, Colegiul Penal lărgit menționează următoarele:

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul declarat de apărător potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5.2 din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica

modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Analizând temeiurile și motivele invocate de apărător în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că în prezenta speță acestea nu și-au găsit confirmarea, iar instanța de apel casând sentința instanței de fond și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 79 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia prin rechizitoriu.

În acest context, conform alin. (1) art. 75 Cod penal persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Așa cum se reține în doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înlăture acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul. Totodată, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art. 79 Cod penal.

În acest aspect, Colegiul penal lărgit reține că în conformitate cu alin. (1) art. 79 Cod penal minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Astfel, analizând textul deciziei instanței de apel, Colegiul reține adoptarea unei soluții întemeiate, deoarece inculpatul Barcari Mihail în momentul săvârșirii infracțiunii era minor, iar acesta este un temei legal și o circumstanță excepțională care permite stabilirea unei pedepse sub limita minimă prevăzută de sancțiunea legii penale.

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, s-a expus argumentat prin prisma prevederilor legale, astfel, concluziile expuse conțin raționamente întemeiate asupra soluției de condamnare a inculpatului minor Barcari Mihail, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, la pedeapsa penală, cu aplicarea art. 70 alin. (3), 79 alin. (1) Cod Penal, 364¹ Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani în Centrul de detenție pentru minori și tineri.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Prevederile art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, stabilesc că decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune recurentul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, este lipsită de orice temei legal.

Apărătorul critică decizia instanței de apel sub aspectul neaplicării în privința inculpatului minor Barcari Mihail, unei pedepse mai blânde neprivative de libertate, potrivit acestuia instanța nu a examinat posibilitatea liberării de pedeapsa penală a minorului în condițiile art. 93 Cod penal și nici posibilitatea suspendării condiționate a executării pedepsei conform art. 90 Cod penal, circumstanțe ce nu corespund materialelor prezentate.

Potrivit descriptivului deciziei, instanța a examinat aspectele invocate, a dat alegațiilor apărării răspunsuri argumentate, concluzionând despre imposibilitatea liberării inculpatului minor Barcari Mihail de pedeapsa penală, dat fiind că scopul pedepsei poate fi atins doar prin aplicarea pedepsei penale.

Colegiul penal lărgit se raliază la poziția instanței de apel reiterând că ținând cont de prevederile art. 54, 93 Cod penal, de recunoașterea vinovăției inculpatului în cele comise, de vârsta inculpatului și atitudinea persoanelor în a cui grijă se află (părinții) care de asemenea suferă de boli cronice mentale, ținând cont și de comportamentul acestuia în societate (fiind violent), și de concluziile Centrului de Medicină Legală, de faptul că a comis cu intenție o infracțiune gravă, dar și de faptul că și-a recunoscut în totalitate vina, instanța de judecată just a considerat oportună stabilirea pedepsei sub formă de

închisoare, cu executarea pedepsei în centrul de detenție pentru minori și tineri, or, aplicarea unei pedepse cu suspendare sau a altei pedepse din altă categorie nu își va produce efectul. Mai mult ca atât instanța de judecată menționează că pedeapsa aplicată inculpatului corespunde normelor naționale, iar centrul de detenție pentru minori și tineri corespunde tuturor normelor internaționale privind reintegrarea acestuia în societate.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat asupra motivelor relevante din apeluri și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, instanța conchide că de fapt, în cauză nu s-a comis careva eroarea de drept și prin urmare nu persistă temei de casare a soluției adoptate, iar pedeapsa inculpatului s-a aplicat de către instanța de apel în limitele legii.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului minor, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane (pct. 4.1 din prezenta decizie).

Cu referire la cererea de aplicare a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Colegiul penal ține să menționeze următoarele.

Potrivit prevederilor art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, fiind enumerate 16 temeiuri de recurs, iar potrivit alin. (2) temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Colegiul penal lărgit atestă, că la momentul pronunțării de către instanța de apel a deciziei la data de 28 septembrie 2021 în privința lui Barcari Mihail, instanța de apel a examinat apelul avocatului Popa Ion, care a solicitat casarea sentinței, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, apel care a fost susținut de către Barcari Mihail.

În recursul depus, avocatul Popa Ion în numele inculpatului, invocă dezacordul cu pedeapsa aplicată lui Barcari Mihail, iar Colegiul penal, după cum este indicat supra, nu a constatat careva erori la judecarea cauzei.

Astfel, Colegiul conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel instanța de apel n-a comis careva erori de drept, care ar duce la casarea deciziei pronunțate în speță, mai mult aplicarea Legii sus-menționate nu a constituit obiect de examinare în instanța de apel, a cărei decizie este definitivă și executorie.

Colegiul penal lărgit consideră că aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, publicată și intrată în vigoare la 31.12.2021 în această speță nu poate avea loc la etapa recursului ordinar, urmând a fi soluționată la etapa executării pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 469-472 Cod de procedură penală.

În aceste condiții se concluzionează că, în fapt, în cauză nu persistă temeiul de casare prevăzut în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală la care face referință recurentul, fapt ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Popa Ion în numele inculpatului Barcari Mihail.

6.2 Referitor la recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli, Colegiul Penal lărgit menționează următoarele:

Potrivit art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs, în partea recursului declarat de procuror, se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Reieșind din argumentele invocate de procuror, se constată că acestea sunt întemeiate în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care hotărârea

atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de respingere a solicitării procurorului privind încasarea de la Barcari Natalia și Barcari Serghei părinții inculpatului Barcari Mihail, în contul statului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară.

După cum rezultă din materialele cauzei la solicitarea organului de urmărire penală au fost întocmite rapoarte de expertiză ce țin de cauza penală privindu-l pe Barcari Mihail, și anume: raportul de expertiză judiciară nr. 202036S0030 din 31.03.2020, raportul de expertiză judiciară nr. 202002P0497 din 15.02.2020 și raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1112 din 13.03.2020.

Colegiul penal lărgit atestă că, la soluționarea chestiunii cu privire la încasarea sau neîncasarea din contul părinților inculpatului, Barcari Natalia și Barcari Serghei a cheltuielilor judiciare, instanța de apel făcând trimitere la prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 75 a Legii nr.68 din 14.04.2016, „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, a omis faptul că prin Legea nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr. 40-47 art.108 din 09.02.2018), a fost abrogat alin. (2) art.143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, Colegiul penal lărgit precizează că norma prevăzută de art. 143 Cod de procedură penală, urmează a fi interpretată ținând cont de modificările operate prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare din 09 februarie 2018, or prin această lege a fost exclus art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat. Astfel, se reține că voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile de efectuare a expertizelor, iar scutirea condamnaților de la plata acestor sume reprezintă o excepție, dar nu o regulă, în dependență de condițiile stipulate la art. 229 Cod de procedură penală.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit statuează că instanța de apel la adoptarea soluției referitoare la cheltuielile judiciare, nu a ținut pe deplin cont de toate circumstanțele și prevederile legale expuse supra, prin ce, pe cale de consecință se atestă că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, temei prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în partea respingerii solicitării procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare suportate în urma efectuării rapoartelor de expertize judiciare efectuate în speța dată.

7. Astfel, în conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de

procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Popa Ion în numele inculpatului Barcari Mihail Serghei.

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Barcari Mihail xxxxxx*, în partea cheltuielilor judiciare, și se dispune rejudecarea cauzei, în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei atacate se mențin.

Decizia în partea dispusă rejudecării nu se supune căilor de atac, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **12 mai 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Cobzac Elena